

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

SỐ 40.2021

TIN TỨC SỰ KIỆN

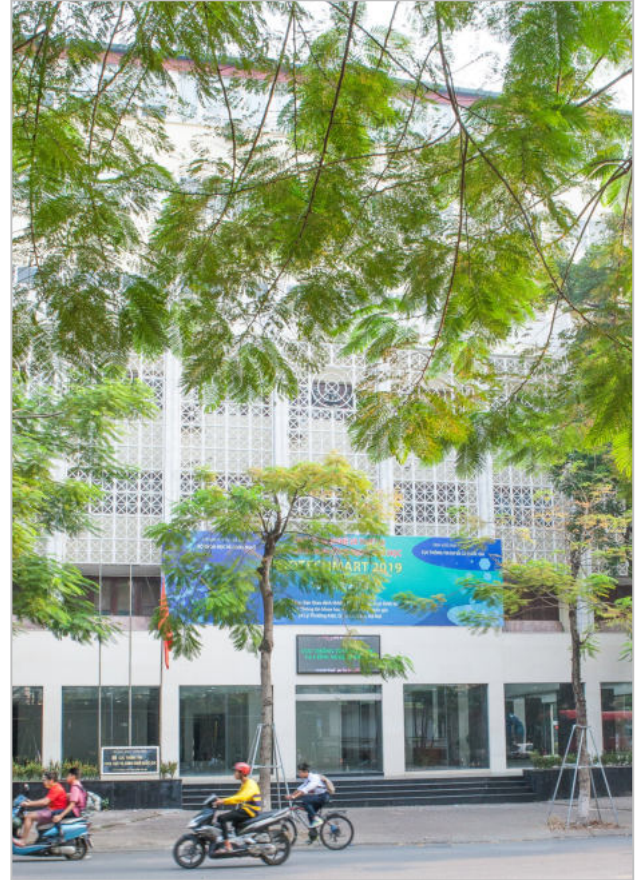
- 01 TECHFEST Vietnam 2021 - Điềm lại các sự kiện nổi bật tuần qua
- 02 Kết nối đầu tư và kinh doanh cho các doanh nghiệp khởi nghiệp
- 03 Ra mắt quỹ khởi nghiệp hướng đến doanh nhân nữ
- 04 Startup Wheel 2021: trở lại và chờ luồng gió mới

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 Phá băng - Ứng xử của truyền thông với công nghệ tiên phong
- 06 Các hệ sinh thái khởi nghiệp Trung Quốc 2021

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 07 Kinh nghiệm biến nghiên cứu khoa học thành spin-off của Y Combinator - vườn ươm startup nổi tiếng nhất nước Mỹ

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

TECHFEST VIETNAM 2021 - ĐIỂM LẠI CÁC SỰ KIỆN NỔI BẬT TUẦN QUA

Techfest.vn - Nằm trong khuôn khổ chuỗi hoạt động của TECHFEST Vietnam 2021, tuần qua, các làng công nghệ đã triển khai tổ chức các buổi tọa đàm, hội thảo trực tuyến,.. với sự tham gia của các diễn giả, chuyên gia hàng đầu trong các lĩnh vực khác nhau đã mang đến những chia sẻ, phân tích và kiến thức hữu ích thu hút đông đảo sự quan tâm và theo dõi của các cá nhân và đơn vị.

1. Tọa đàm: “Tương lai của nền kinh tế số Việt Nam: Vai trò của thương mại điện tử sau đại dịch COVID-19” (16/10/2021)

Sự kiện được phối hợp tổ chức bởi làng Logistech, Làng Fintech và Làng Cybertech. Tọa đàm xoay quanh nội dung về ứng dụng công nghệ của logistics, tài chính, an toàn thông tin để xây dựng nền kinh tế số sau đại dịch và thúc đẩy thương mại điện tử (TMĐT) trở thành động lực chính trong tăng trưởng kinh tế. Đồng thời, tại sự kiện, các chuyên gia cũng đã chỉ ra những cơ hội và thách thức và hướng đi cho các startup Việt trước sự phát triển của TMĐT trong bối cảnh dịch bệnh và khẳng định vai trò phát triển của TMĐT trong thời gian tới.

Chuyên gia xúc tiến thương mại Lê Anh Trung cho rằng: các startup nhỏ, đặc biệt là các startup công nghệ có thể tập trung vào những điểm mạnh của mình như CNTT, công nghệ số, khả năng thấu

hiểu khách hàng,... để tham gia thiết lập hạ tầng hỗ trợ người dùng trong việc gia tăng hình thức thanh toán không dùng tiền mặt, hay kết hợp với những doanh nghiệp lớn để phát triển các dịch vụ xuyên biên giới hoặc dịch vụ E-commerce logistics nhằm tối ưu hóa chi phí và trải nghiệm của khách hàng.

Link sự kiện: <https://fb.watch/8UL5h61xeS/>

2. Hội thảo: “Một đời như kẻ tìm đường” (17/10/2021)

Hội thảo do Làng Sinh viên và Tuổi trẻ Khởi nghiệp chủ trì tổ chức thu hút hơn 500 lượt khách trong và ngoài nước tham dự trên nền tảng online. Dưới góc nhìn của các chuyên gia như: GS. Phan Văn Trường - Cố vấn Chính phủ Pháp về thương mại quốc tế, Người khởi xướng Hệ sinh thái Cây Nền; ông Đỗ Mạnh Hùng - Chủ tịch Novaedu, Trưởng Làng Sinh viên và Tuổi trẻ khởi nghiệp; bà Nguyễn Thu Hồng - CEO Carafoods, hội thảo đã mang đến

những kiến thức, kỹ năng về khởi nghiệp, lập nghiệp trong phạm vi giáo dục khởi nghiệp.

Trong khuôn khổ chương trình, GS. Phan Văn Trường đã có những chia sẻ đến các startup: “Đa số các em đều hiểu sai về khởi nghiệp. Đừng khởi nghiệp nếu chỉ muốn giàu, hãy khởi nghiệp khi chúng ta đủ đầu đầu một giá trị mang đến cho xã hội”. Ông Đỗ Mạnh Hùng - Tổng Giám đốc NovaEdu đưa ra nhận định: “Đứng trước sự biến đổi của nền kinh tế thị trường, chúng ta phải rất coi trọng đầu ra - trên nhu cầu xã hội, nếu chúng ta chỉ khởi nghiệp với những gì mình giỏi mà ko để tâm đến nhu cầu thị trường thì chúng ta rất dễ rơi vào ‘hố đen’ thất bại”.

Link sự kiện: https://fb.watch/8ULbd_OaA_

3. Talkshow: “Đô thị xanh - Đô thị vị nhân sinh” (20/10/2021)

Có hay không sự thay đổi trong cấu trúc quy hoạch đô thị xanh hậu COVID; những yếu tố đảm bảo một khu đô thị được gọi là hạnh phúc; các nhà đầu tư nên chú trọng những bước nào để xây dựng một khu đô thị xanh? Các đơn vị công nghệ nên chú ý khía cạnh nào để xây dựng giải pháp công nghệ cho đô thị xanh? Đó là những nội dung đã được bàn luận và giải đáp tại buổi talkshow với sự tham gia của các chuyên gia hàng đầu như: PGS.TS Hoàng Mạnh Nguyên - Chủ tịch Viện Khoa học công nghệ đô thị Xanh; Mr. Tùng Bách - Founder GBS Vietnam - chuyên gia công trình xanh và Ms. Ngọc - CEO & Founder Sen Vàng Group, đồng trưởng Làng SmartCity & PropTech TECHFEST. Sự kiện được tổ

chức bởi Làng Đô thị thông minh và Công nghệ Bất động sản.

Link sự kiện: <https://fb.watch/8ULg0sAuKb/>

4. Hội thảo: “Phát triển cộng đồng sử dụng dịch vụ tài chính số tại Việt Nam - Cơ hội và thách thức” (22/10/2021)

Tổ chức bởi Làng Dịch vụ hỗ trợ và kết nối cộng đồng cùng Làng Sáng chế và doanh nghiệp đổi mới sáng tạo sáng tạo phối hợp và Làng Công nghệ tài chính. Với sự tham gia của các chuyên gia trong lĩnh vực tài chính, kinh tế và pháp luật: TS. Cán Văn Lực - chuyên gia Kinh tế trưởng Ngân hàng BIDV, TS. Chu Thị Hoa - Phó Viện trưởng Viện nghiên cứu Khoa học Pháp lý (Bộ Tư pháp), ông Nguyễn Bá Diệp - Phó Chủ tịch và Đồng Sáng lập MoMo, ông Bùi Hải An - Phó tổng giám đốc phụ trách sản phẩm Timo Digital Bank và ông Nghiêm Xuân Huy, CEO Finhay, Hội thảo bàn luận và phân tích sâu xoay quanh các nội dung nổi bật như: xu hướng thị trường về dịch vụ tài chính số và khuyến nghị; phát triển giải pháp ngân hàng số trong hệ sinh thái số và giải pháp số toàn diện cho nhà đầu tư cá nhân vừa và nhỏ.

Link sự kiện: https://fb.watch/8ULmn_yaDx/

5. Hội thảo: “Xây dựng đội nhóm cho startup” (23/10/2021)

Mở đầu cho chuỗi sự kiện training, ngày 23/10/21, Làng Công nghệ An toàn không gian mạng đã tổ chức thành công "Cyber Security Workshop 01: Xây dựng đội nhóm cho startup" với diễn giả khách mời là anh Trần Bằng Việt - một trong những chuyên

gia tư vấn hàng đầu tại Việt Nam, Phó tổng Giám đốc phụ trách Khởi Tư vấn và đào tạo của L&A. Tại buổi workshop, ông Việt đã chia sẻ và chỉ ra cách thức để xây dựng, phát triển đội nhóm và định hình “tiêu chuẩn vàng” để đánh giá đội nhóm cho các startup, qua đó giúp startup có thêm kỹ năng để hình thành một đội nhóm phù hợp. Chương trình đã thu hút được rất nhiều sự quan tâm và câu hỏi gửi đến từ các cá nhân và đơn vị./.

Link sự kiện: <https://fb.watch/8ULqwchqdg/>

NHỮNG SỰ KIỆN SẼ DIỄN RA TRONG TUẦN TỚI

1. Talkshow “Startup công nghệ trong bất động sản - Khó hay dễ”

- ▶ Đơn vị tổ chức: Làng Đô thị thông minh và Công nghệ Bất động sản.
- ▶ Thời gian: 20h30 đến 21h30, ngày 27/10.
- ▶ Hình thức: Livestream trên fanpage Techfest Vietnam.

2. Hội thảo trực tuyến chủ đề: “Thành phố thông minh lấy con người làm trung tâm”

- ▶ Đơn vị tổ chức: Làng Đô thị thông minh và Công nghệ Bất động sản, Làng Thách thức và tạo tác động xã hội và Làng Nền tảng chuyển đổi số.
- ▶ Thời gian: 10h00, ngày 28/10/2021.
- ▶ Hình thức: online Zoom và Livestream trên fanpage Techfest Vietnam.

3. Hội thảo: Giải pháp công nghệ hỗ trợ nâng cao sức khỏe

- ▶ Đơn vị tổ chức: Làng Dịch vụ Hỗ trợ và Kết nối Cộng đồng.
- ▶ Thời gian: 9h00 - 11h15, ngày 30/10/2021.
- ▶ Hình thức: online Zoom và Livestream trên SmartRoom.

4. Hội thảo: Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo dựa trên sáng chế, công nghệ và tài sản trí tuệ

- ▶ Đơn vị tổ chức: Làng Sáng chế và Doanh nghiệp đổi mới sáng tạo.
- ▶ Thời gian: 8h00, ngày 31/10/2021.
- ▶ Hình thức: online Zoom và Livestream trên fanpage Techfest Vietnam.

Theo dõi chi tiết thông tin các sự kiện tại: **techfest.vn**.

Thông tin liên hệ:

Hotline: +84336138156 (Ms. Quỳnh Trang)

Email: infor@techfest.vn

KẾT NỐI ĐẦU TƯ VÀ KINH DOANH CHO CÁC DOANH NGHIỆP KHỞI NGHIỆP

Most.gov.vn - Sáng ngày 19/10/2021, tại Trung tâm Phát triển khoa học, công nghệ và Đổi mới sáng tạo, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) thành phố Hải Phòng tổ chức sự kiện Kết nối đầu tư và kết nối kinh doanh cho doanh nghiệp khởi nghiệp năm 2021. Đồng chí Phạm Thị Sen Quỳnh - Phó Giám đốc Sở KH&CN thành phố chủ trì phiên kết nối.

Phó Giám đốc Sở KH&CN Phạm Thị Sen Quỳnh phát biểu khai mạc sự kiện

Hội nghị được tổ chức kết hợp trực tiếp và trực tuyến - kết nối đa nền tảng trên Zoom và Youtube. Tham dự sự kiện năm nay có lãnh đạo các sở, ngành, đơn vị, doanh nghiệp và các dự án khởi nghiệp sáng tạo của thành phố Hải Phòng, Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh thuộc nhiều lĩnh vực: Agritech, F&B, Logistic, Fintech, Digital Transformation... Các startup có 5 phút trình bày về dự án nhằm mục đích kêu gọi góp vốn đầu tư hoặc chào bán sản phẩm, dịch vụ. Nếu khách hàng quan tâm, hai bên sẽ tiếp tục kết nối chuyên sâu để tăng cường các cơ hội hợp tác.

Bây dự án tham gia gọi vốn bằng phương thức trực tiếp và trực tuyến tại sự kiện gồm: Dự án PT Ag Healthy Café; Dự án Mado-Car - Ứng dụng gọi xe cho chuyên gia; Dự án dây chuyền sản xuất sợi tơ chuối và các sản phẩm gia tăng; Dự án sản xuất sơn phủ gầm ô tô chống ồn, chịu nhiệt phù hợp với điều kiện khí hậu Việt Nam; Dự án nghiên cứu và sản xuất xe điện bán hàng; Dự án Bizzi- Nền tảng quản lý hóa đơn toàn diện và tự động; Dự án nghiên cứu và sản

xuất pin Lithium sắt photphat (pin LiFePO4).

Sau vòng kêu gọi đầu tư, đã có 37 cuộc kết nối nhà đầu tư, quỹ đầu tư và chào mua - đặt hàng chuyên sâu được thực hiện. Một số dự án được đánh giá cao, thu hút nhiều sự quan tâm như: Dự án PT Ag Healthy Café; Dự án nghiên cứu và sản xuất pin Lithium sắt photphat (pin LiFePO4); Dự án sản xuất sơn phủ gầm ô tô chống ồn, chịu nhiệt phù hợp với điều kiện khí hậu Việt Nam...

Đại diện Dự án PT Ag Healthy Café gọi vốn đầu tư tại sự kiện

Thời gian qua, để xây dựng và phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo của thành phố, Sở Khoa học và Công nghệ đã tổ chức nhiều hoạt động, sự kiện kết nối, triển lãm giới thiệu sản phẩm, phát triển thị trường cho các doanh nghiệp; đồng thời vận động sự chung tay góp sức của các doanh nghiệp lớn trên địa bàn thành phố sẵn sàng sử dụng, trải nghiệm các sản phẩm hoặc trở thành các mentor, nhà đầu tư thiên thần cho dự án khởi nghiệp, tạo điều kiện để các doanh nghiệp này phát triển bền vững và xây dựng thể hệ doanh nhân kế cận./.

RA MẮT QUỸ KHỞI NGHIỆP HƯỚNG ĐẾN DOANH NHÂN NỮ

Baodautu.vn - Quỹ khởi nghiệp Womentech ra đời nhằm hỗ trợ cho các startup, phụ nữ khởi nghiệp trong thời kỳ chuyển đổi số 4.0.

Quỹ khởi nghiệp sáng tạo Womentech vừa chính thức ra mắt. Thông tin chi tiết về ngân khoản của Quỹ chưa được tiết lộ, song mục đích cho sự ra đời của Womentech là nhằm hỗ trợ cho các startup, phụ nữ khởi nghiệp trong thời kỳ chuyển đổi số 4.0.

Quỹ sẽ đầu tư vào các dự án của doanh nghiệp khởi nghiệp thuộc các lĩnh vực như công nghệ, giáo dục, nông nghiệp xanh, chăm sóc sức khỏe..., đặc biệt là đầu tư vào những người sáng lập, giám đốc điều hành, chủ doanh nghiệp là nữ.

Chủ trương đầu tư của quỹ là nhắm vào các doanh nghiệp khởi nghiệp lấy công nghệ làm cốt lõi và ứng dụng công nghệ vào chuyển đổi cho các dự án nhằm thay tư duy, nhận thức của người dân, đặc biệt là phụ nữ để góp phần phát triển kinh tế.

Tham gia vào Quỹ, các startup sẽ được hỗ trợ về

truyền thông, quảng bá và kết nối với cộng đồng Womentech và quốc tế, tạo thuận lợi cho sự hợp tác giữa startup, cộng đồng và doanh nghiệp...

Thống kê cho thấy, phụ nữ hiện chiếm gần 50% lực lượng lao động ở hầu hết các ngành nghề và đang là tiềm lực khởi nghiệp rất lớn.

Với việc lấy công nghệ làm cốt lõi, các hoạt động của Quỹ sẽ đồng hành cùng phụ nữ khởi nghiệp bền vững, góp phần thay đổi nhận thức về bình đẳng giới tại Việt Nam. Đồng thời, thay đổi tư duy, nhận thức của người dân, đặc biệt là phụ nữ để góp phần phát triển kinh tế, văn hóa theo xu thế thời đại.

Quỹ này thuộc Công ty cổ phần Quỹ Khởi nghiệp sáng tạo Womentech. Công ty được ra mắt vào ngày 20/10/2021, cùng với lễ ra mắt Công ty cổ phần Tập đoàn Bách Gia Trăm Họ./.

STARTUP WHEEL 2021: TRỞ LẠI VÀ CHỜ LUỒNG GIÓ MỚI

Tuoitre.vn - Cuộc thi được cộng đồng khởi nghiệp trẻ toàn quốc chờ đợi mỗi năm đã quay lại sau thời gian gần như "đóng băng" trước cơn bão COVID-19 quét qua suốt mấy tháng liền.

Dù thận trọng trong lần trở lại này song đã có những tín hiệu vui cho các bạn trẻ đam mê khởi nghiệp. Trong hoàn cảnh dịch bệnh vẫn còn khó lường, nên cách thức tổ chức buộc phải thích nghi với mô hình mới và có những hạn chế nhất định.

Game đầu tư!

Trung tâm Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp TP. HCM - đơn vị tổ chức cho biết: do không thể tổ chức Ngày hội khởi nghiệp "Việt Nam startup day" như mọi năm vì tình hình dịch bệnh nên các hoạt động trực tuyến của ngày hội diễn ra trong ngày 22/10/2021 có hạn chế nhất định. Thay vào đó, phòng đầu tư trực tuyến sẽ được mở xuyên suốt trong ngày. Các dự án tham gia vòng bán kết cuộc thi khởi nghiệp "Startup wheel 2021" sẽ chào đón các nhà đầu tư tại đây.

Được thiết kế như một game đầu tư, nhà đầu tư

quan tâm đến dự án nào sẽ tìm hiểu thông tin, trao đổi với các tác giả dự án để có thêm thông tin trước khi quyết định có đầu tư hay không vào mỗi dự án.

Anh Đoàn Văn Minh Nhựt, một trong những thí sinh có dự án tham gia vòng thi cho biết nhóm đã phân chia công việc của các thành viên, bao gồm: trình bày về dự án trước ban giám khảo, đảm bảo đường truyền Internet để dự án có thể "chạy" tốt nhất trong khuôn khổ các hoạt động của ngày hội này. "Nhóm cử hai bạn theo dõi để trao đổi trực tuyến với bất kỳ câu hỏi nào từ các nhà đầu tư nhằm cung cấp đầy đủ thông tin, giúp họ có cơ sở trước khi quyết định. Chúng tôi kỳ vọng sẽ có nhiều nhà đầu tư quan tâm đến dự án" - Minh Nhựt chia sẻ.

Nhà đầu tư sẽ tìm được thông tin liên quan đến các dự án, được trao đổi với các tác giả để quyết

định có đầu tư hay không và sẽ đầu tư bằng tiền vào một dự án bất kỳ. Mỗi nhà đầu tư sẽ có "tài khoản đầu tư" tối thiểu 50.000 đồng làm vốn tham quan trong không gian phòng đầu tư trực tuyến.

Việc thiết kế hoạt động này giúp người tham gia trải nghiệm cảm giác đầu tư, đồng thời, phần nào lượng giá mức độ quan tâm của họ đến các dự án, đây cũng có thể xem là bước thăm dò cho dự án khi ra thị trường.

"Chúng tôi cho rằng đây là cơ hội tốt để kết nối với các nhà đầu tư, gặp gỡ các quỹ đầu tư trong và ngoài nước, cũng như cơ hội truyền thông cho dự án chứ không quá kỳ vọng vào việc sẽ có vốn đầu tư vào các dự án mà sẽ mở ra nhiều sự hợp tác sau đó", Giám đốc Trung tâm Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp TP. HCM, Nguyễn Thị Diệu Hằng bày tỏ.

Kỳ vọng hồi sinh

Suốt nhiều tháng tạm dừng vì dịch bệnh, "nồng độ oxy" của các dự án khởi nghiệp phần đông đang ở ngưỡng chịu đựng cuối. Do vậy, kỳ vọng hồi sinh là câu trả lời chung của nhiều nhà khởi nghiệp khi được hỏi bởi đã đến lúc cạn nguồn vốn tích lũy, khó có thể "tự cắn vào đuôi mình" thêm nữa.

Đoàn Văn Minh Nhật cho biết mới khởi động lại từ đầu tháng 10, dự án bánh mì Má Hải của các bạn đạt khoảng 50% doanh thu so với trước đợt dịch. Do

là ngành hàng ăn uống, sản phẩm bình dân nên các bạn có niềm tin vào khả năng phục hồi khi trước dịch đã có trên 350 điểm bán tại 40 tỉnh thành cả nước. "Dù tín hiệu khả quan nhưng không ai lường trước được dịch bệnh nên cả đội mình đang rất nỗ lực phấn đấu đến Tết Nguyên đán sẽ đạt khoảng 85% doanh thu so với trước dịch" - Minh Nhật khoe.

Trong khi đó, Lê Phước Phúc cho biết gần 4 tháng "đứt" nguồn tiền vào do dịch vụ phải tạm dừng theo chỉ đạo phòng chống dịch trong khi các khoản chi vẫn phải đảm bảo để duy trì hoạt động. Dịch vụ hỗ trợ việc vệ sinh vật dụng nhà cửa Heramo của các bạn có hướng đi mới so với các cửa hàng giặt ủi, và 75% đơn hàng đã quen dần với việc giao nhận tận nơi mà không cần trực tiếp đến cửa hàng.

Phúc cho biết chỉ mong việc kiểm soát dịch bệnh của TP. HCM ổn định, doanh nghiệp không phải tạm dừng hoạt động nữa vì dù có phương án dự phòng thì sức chịu đựng cũng có giới hạn, nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ, doanh nghiệp khởi nghiệp.

"Chúng tôi đang chạy thử nghiệm để sắp tới khách hàng có thể sử dụng dịch vụ qua ứng dụng điện thoại một cách thuận tiện, cũng như chăm sóc khách hàng tốt nhất để mọi phản hồi của khách về chất lượng dịch vụ phải được giải đáp và cải thiện nhanh nhất có thể" - anh Phúc chia sẻ./.

Gần 2.000 dự án tranh tài

Ban tổ chức cuộc thi khởi nghiệp quy mô toàn quốc "Startup wheel 2021" cho biết đã có gần 2.000 dự án tham gia cuộc thi năm nay đến từ 24 quốc gia ở hai bảng thi, một bảng cho thí sinh Việt Nam và bảng còn lại dành cho các dự án khởi nghiệp quốc tế.

Kết thúc vòng tuyển chọn, 60 dự án của bảng đấu Việt Nam và 50 dự án bảng dành cho thí sinh nước ngoài cùng góp mặt tại vòng bán kết trong khuôn khổ Ngày hội khởi nghiệp "Việt Nam startup day 2021" theo hình thức trực tuyến vào ngày 22/10. Kết thúc vòng bán kết, sẽ có 10 dự án của thí sinh trong nước cùng 5 dự án của thí sinh nước ngoài được chọn vào chung kết.

"Do thí sinh các nước không thể qua, thí sinh từ các tỉnh thành cũng không thể về TP. HCM nên vòng chung kết dù thi trực tiếp cũng sẽ được tổ chức với quy mô vừa phải, đảm bảo an toàn phòng chống dịch, dự kiến diễn ra vào ngày 5/11, cũng là ngày trao giải, kết thúc cuộc thi năm nay" - chị Nguyễn Thị Diệu Hằng (giám đốc Trung tâm Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp TP. HCM) thông tin.

PHÁ BĂNG - ỨNG XỬ CỦA TRUYỀN THÔNG VỚI CÔNG NGHỆ TIỀN PHONG

Mở đầu chuỗi sự kiện TECHFEST Vietnam 2021, tại tọa đàm "Phá băng - Ứng xử của truyền thông với công nghệ tiên phong", các trí thức, nhà sáng lập, chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực startup công nghệ đến từ VinAI, Got It, OhmniLabs... đã có những chia sẻ về kinh nghiệm, bài học trên hành trình xây dựng các startup công nghệ.

Nhân lực chất lượng cho ngành AI của Việt Nam còn thiếu thốn

Dù có đến 100.000 sinh viên tốt nghiệp ngành IT mỗi năm, nhưng các chuyên gia đánh giá có chưa tới 1% là gắn với ngành trí tuệ nhân tạo (AI).

Theo Khảo sát Người tiêu dùng Toàn cầu của Statista năm 2020, Việt Nam đứng thứ 2 về mức độ phổ biến blockchain. Điều đó cho thấy khả năng tiếp cận và quan tâm tới công nghệ của thế hệ trẻ Việt Nam đang ngày càng được nâng cao.

Những năm gần đây rất nhiều trí thức gốc Việt, cựu du học sinh từng làm việc tại các tập đoàn công

nghệ hàng đầu thế giới đã trở về Việt Nam đầu tư, tham gia vào các startup công nghệ tiên phong. Nguồn "chất xám" này đã có những đóng góp quan trọng không chỉ về trí tuệ, kinh nghiệm mà còn dẫn dắt và truyền cảm hứng cho cộng đồng khởi nghiệp khoa học công nghệ trong nước để hướng tới thiết kế những sản phẩm có tính cạnh tranh tầm thế giới.

Về phía cơ quan quản lý nhà nước, với Chương trình Chuyển đổi số quốc gia và Quyết định 188 mở rộng Đề án 844 về phê duyệt đề án hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo đến năm 2025, chưa bao giờ hoạt động khởi nghiệp, đổi mới sáng

tạo, đầu tư phát triển các sản phẩm khoa học công nghệ có "hành lang" rộng rãi để phát triển như hiện nay.

Với những nền tảng trên, nhiều chuyên gia nhận định, nếu có sự quyết tâm, đầu tư hợp lý, Việt Nam có thể phát triển nhiều lĩnh vực công nghệ tiên phong, cạnh tranh sòng phẳng với các quốc gia khác.

Công nghệ là con đường chuyển dịch từ nền kinh tế sản xuất sang kinh tế sáng tạo

Ông Thiệu Phương Nam, Tổng giám đốc Qualcomm Việt Nam, Lào, Campuchia khẳng định, việc ứng dụng các công nghệ tiên tiến là chìa khóa quan trọng để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, cả GDP hay sự chuyển dịch kinh tế từ những ngành công nghiệp có giá trị thấp lên ngành có giá trị cao.

Lấy ví dụ về một công nghệ tiên phong là 5G, kết quả nghiên cứu gần đây của Qualcomm dự báo công nghệ 5G sẽ đem lại giá trị kinh tế khoảng 13.200 tỷ USD cho toàn thế giới vào năm 2035, cùng với cơ hội việc làm cho 20 triệu người.

Với Việt Nam, kinh tế số cũng sẽ tạo ra cơ hội rất lớn, giá trị lên tới khoảng 30 tỷ USD vào năm 2025.

"Việc ứng dụng những công nghệ mới như AI, 5G, IoT... sẽ giúp các quốc gia chuyển dịch từ nền kinh tế sản xuất sang nền kinh tế sáng tạo", ông Nam cho biết.

Vị lãnh đạo cấp cao của Qualcomm cũng đánh giá Việt Nam hiện đang trên đường trở thành trung tâm về đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Đặc biệt là khi Chính phủ đang có kế hoạch tăng ngân sách cho nghiên cứu AMD lên 2% vào năm 2030. Ông Nam cho rằng đây là điều rất quan trọng để các công ty, hệ sinh thái đổi mới sáng tạo tại Việt Nam có thể tiếp cận các công nghệ tiên phong như AI, 5G, IoT... và ứng dụng các công nghệ này trong quá trình chuyển đổi số của nhiều ngành công nghiệp.

Ví dụ như ứng dụng công nghệ này để thực hiện các dự án thành phố thông minh - smart city, giúp cho các thành phố vận hành tốt hơn, thông minh

hơn. Hay ứng dụng để xây dựng các nhà máy thông minh chạy trên nền tảng 5G với tốc độ cao, độ trễ thấp để nâng cao năng suất, hiệu quả của các nhà máy. "Điều này đặc biệt có ý nghĩa khi mà ngành sản xuất ở Việt Nam là lĩnh vực rất quan trọng, hiện đang đóng góp khoảng 17% GDP".

Cũng theo lãnh đạo Qualcomm, là một công ty nghiên cứu phát triển nên doanh nghiệp này đầu tư rất sớm cho các công nghệ mới. Những công nghệ hiện nay đã được thương mại hóa thì thường đều được đầu tư từ 10 năm trước đó.

Đánh giá Việt Nam đang nổi lên như một trung tâm về đổi mới sáng tạo ở Đông Nam Á, đại diện của Qualcomm cho biết doanh nghiệp này mới đây đã mở một trung tâm nghiên cứu đầu tiên của mình tại Đông Nam Á, đóng tại Hà Nội với mục tiêu hỗ trợ, đồng hành cùng các hệ sinh thái, đối tác đổi mới sáng tạo tại Việt Nam.

Khẳng định sự phát triển của khoa học công nghệ là không có biên giới, những sản phẩm của công nghệ đều hướng tới thị trường toàn cầu, ông Nam cho biết doanh nghiệp này luôn xác định tích cực trong việc chuyển giao công nghệ cho đối tác Việt Nam để họ có thể nhanh chóng tiếp cận được công nghệ mới nhất.

"Việt Nam là quốc gia thứ 3 mà Qualcomm lựa chọn để tổ chức chương trình giải pháp sáng tạo cho các startup trong lĩnh vực công nghệ vì chúng tôi nhìn thấy tiềm năng và năng lực của những người làm công nghệ tại Việt Nam", vị Tổng Giám đốc Qualcomm Việt Nam, Lào, Campuchia nói.

Đại dịch COVID-19 đã thúc đẩy sự phát triển của ngành robot

TS. Vũ Duy Thức (Thức Vũ), Co-founder và CEO OhmniLabs bắt đầu phần chia sẻ với câu chuyện về sự phát triển của ngành robot cùng với cách mà công nghệ robottic hỗ trợ cuộc sống của con người, thay đổi cách con người giao tiếp với nhau.

"Trong tương lai, nhờ có robot, chúng ta có thể đi

du lịch từ xa. Bạn có thể ngồi tại Việt Nam và đi mua sắm tại Paris, thăm viện bảo tàng tại New York và cuối cùng về Tokyo để tham gia một buổi họp”, ông Thức Vũ nói và bày tỏ khát vọng tạo ra những sản phẩm robot made in Vietnam đạt được dấu ấn công nghệ quốc tế.

Theo ông Thức Vũ, hiện sản phẩm robot của OhmniLabs được nhiều kỹ sư từ Việt Nam chung sức phát triển. Robot có thể giao tiếp từ xa, mọi lúc mọi nơi, trong gia đình, bệnh viện, trường học... Robot có thể di chuyển trong nhà, đưa hình ảnh đến người cần kết nối tạo ra cách liên lạc như hai người đang trò chuyện trực tiếp. Trong lĩnh vực y tế, robot kết nối bệnh nhân với bác sỹ, gia đình trong bối cảnh dịch COVID-19. "Hơn 40 bệnh viện đã triển khai robot này trong đó có Việt Nam thông qua hợp tác với Chương trình Phát triển Liên Hiệp Quốc (UNDP)", TS. Thức Vũ thông tin.

Co-founder và CEO OhmniLabs đã đề cập đến những cơ hội, tiềm năng từ lực lượng hơn 100.000 bạn trẻ hàng năm tốt nghiệp các trường đại học đào tạo về công nghệ tại Việt Nam và thách thức cũng như cách thức để khai thác đội ngũ này.

Ông Thức Vũ thẳng thắn nhìn nhận, dù nói là có 100.000 người đang tốt nghiệp ngành IT mỗi năm, tuy nhiên, chỉ có khoảng 10% trong số đó đang theo đuổi ngành công nghệ thông tin (CNTT) và 10% trong số này, tức chỉ khoảng 1% là gắn với AI. Để lượng hóa, ông Thức Vũ cho biết, thực sự tổng số lượng nhân lực này hiện chỉ khoảng 4.000 người/năm có đủ khả năng tiếp cận các chương trình AI bài bản. "Đây là con số quá ít nếu so sánh với các nước Trung Quốc hay Mỹ", CEO OhmniLabs bình luận.

TS. Thức Vũ đánh giá, hiện nay AI, blockchain hay robotics đang là những công nghệ tiên phong và đang có sự bùng nổ về phát triển, ứng dụng. Điều này đem lại cho Việt Nam cơ hội vàng để bắt kịp các quốc gia phát triển khác. Tuy nhiên, nếu chúng ta bỏ lỡ "cơ hội vàng" này thì chỉ trong khoảng 2-3 năm tới Trung Quốc, Ấn Độ hay ngay một số các quốc gia Đông Nam Á khác sẽ bỏ xa Việt Nam.

Vi thế, ông cho rằng khó khăn trước mắt vẫn là phải làm sao để cho nhiều nhất có thể các bạn trẻ Việt Nam tiếp cận được với chương trình giáo dục này, qua đó đóng góp cho sự phát triển của các ngành công nghệ tiên phong.

Các diễn ra tại tọa đàm Phá Bùng. Ảnh chụp màn hình

AI làm thay đổi rất nhiều cách thức con người giao tiếp với nhau

Ông Bùi Hải Hưng, Viện trưởng Viện nghiên cứu trí tuệ nhân tạo VinAI đã chia sẻ về lý do rời bỏ Google - một trong những tập đoàn công nghệ hàng đầu thế giới để về Việt Nam đầu quân, dẫn dắt VinAI.

Theo ông Hưng, bên cạnh tiềm năng rất lớn của hệ sinh thái đổi mới sáng tạo trong nước, lý do đầu tiên khiến ông trở về là vì "muốn được làm những công việc có tầm ảnh hưởng cũng như lan tỏa lớn nhất". "Nếu như tôi tiếp tục làm việc ở Google thì đóng góp của tôi chắc sẽ hạn chế hơn so với về Việt Nam. Ở đây, tôi có thể thực hiện đóng góp để sáng lập ra Viện nghiên cứu AI đầu tiên tại Việt Nam", ông Hưng bày tỏ.

Ông cũng cho biết, trong khoảng 2 năm rưỡi vận hành, một trong những mục tiêu của VinAI là "gieo thêm những hạt giống mới", đào tạo thêm được nhiều bạn trẻ Việt Nam về AI một cách bài bản, nắm vững nền tảng công nghệ, không chỉ dừng lại ở mức đuổi theo, ngang hàng với thế giới mà hướng tới dẫn dắt, chiếm lĩnh công nghệ mới.

Lý giải về việc số lượng các bạn trẻ tốt nghiệp

ngành IT rất nhiều nhưng thực tế rất ít bạn có thể nắm vững công nghệ về AI hay ngay lập tức làm việc cho các công ty, tham gia vào quá trình phát triển sản phẩm một cách hữu ích - theo người đứng đầu VinAI, nguyên do khách quan đến từ ngay trong việc giáo dục, đào tạo các bạn sinh viên về năng lực AI cũng như kỹ năng nắm bắt thị trường, phát triển sản phẩm.

Tuy nhiên, trong quá trình tiếp cận và đào tạo, ông Hưng nhận thấy rất nhiều bạn trẻ Việt Nam có năng lực rất tốt, hoàn toàn có thể nắm bắt những công nghệ phức tạp trong một thời gian khá nhanh chóng, đủ năng lực tham gia vào các công trình nghiên cứu "đẳng cấp" tầm thế giới.

"Đó là những tín hiệu rất lạc quan cho năng lực phát triển AI tại Việt Nam", ông Bùi Hải Hưng nói.

Đồng thời, vị này cũng khẳng định vẫn còn có rất nhiều việc phải làm liên quan đến việc giáo dục đại học về AI tại Việt Nam cũng như chuẩn bị điều kiện cho các sinh viên khi tốt nghiệp có thể bứt phá.

Đại dịch COVID-19 là cơ hội để các doanh nghiệp công nghệ thể hiện khả năng

TS. Trần Việt Hùng (Hùng Trần), Founder và CEO Got It tán đồng ý kiến của các diễn giả và cho

rằng thời điểm hiện nay chính là giai đoạn đã khá chín muồi của một số công nghệ về phần nghiên cứu, vì vậy, các công ty nên tận dụng điều này để thương mại hóa.

Đặc biệt, trong bối cảnh dịch COVID-19 hiện nay, nhiều công ty cũ hoạt động tốt nhưng không còn là lợi thế, vì vậy, đây là cơ hội để các doanh nghiệp đổi mới, startup công nghệ thể hiện khả năng của mình.

Để đạt thành quả, theo CEO Got It, doanh nghiệp cần tìm hiểu thị trường, nắm chắc công nghệ, đầu tư lớn để biến công nghệ lõi có thể thương mại hóa trở thành sản phẩm dịch vụ.

Liên quan đến việc bảo vệ bản quyền công nghệ hay bằng sáng chế, TS. Hùng Trần chia sẻ câu chuyện này không hề mới và luôn nhận được rất nhiều sự quan tâm của giới làm công nghệ cũng như các startup toàn cầu.

Tuy nhiên ông Hùng cũng cho biết, việc đăng ký hay để được cấp bằng sáng chế không hề đơn giản. Để làm được điều này, phát minh, sản phẩm cần có tính mới và sự khác biệt, sáng tạo nhất định so với những sản phẩm đang có. "Nếu không thì sẽ chỉ mất thời gian thôi", ông Hùng nói.

Với các phát minh mà các doanh nghiệp đánh giá là quan trọng hay có nhiều tính mới, đột phá, ông Hùng nói việc đăng ký phát minh, bằng sáng chế là cần thiết nhưng coi đây không phải là "yếu tố quan trọng đến mức sống còn với các doanh nghiệp công nghệ, phần mềm".

Ngoài ra, CEO Got It cũng nhắc nhở các startup khi làm điều này cũng cần tham vấn ý kiến các luật sư hay chuyên gia vì để đăng ký bằng sáng chế tại nước ngoài vô cùng tốn kém./.

Theo Nhịp sống doanh nghiệp

TECHFEST được biết đến là sự kiện thường niên lớn nhất hội tụ các cá nhân, tổ chức, mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong nước, quốc tế dành cho cộng đồng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tại Việt Nam.

Trong bối cảnh đại dịch COVID-19, TECHFEST Vietnam 2021 chính thức được khởi động trở lại từ ngày 16/9/2021 với chủ đề “Embracing Innovation - Reshaping The Future” (“Đổi mới sáng tạo - Kiến tạo tương lai”) với nhiều chuỗi sự kiện, tọa đàm online liên quan đến hoạt động, giải pháp đổi mới sáng tạo được tổ chức để thích ứng với bối cảnh dịch bệnh.

Theo đó, hơn 50 sự kiện sẽ được tổ chức xuyên suốt từ giữa tháng 9 đến tháng 12 trên toàn quốc bởi Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp khoa học và công nghệ (NATEC), Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài, Sở Khoa học và công nghệ TP. HCM, Quỹ Khởi nghiệp Doanh nghiệp Khoa học công nghệ Việt Nam (SVF), Văn phòng Đề án 844, Trung tâm Hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo Quốc gia (NSSC).

Các sự kiện sẽ quy tụ các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, các đơn vị hỗ trợ, chuyên gia, nhà đầu tư trên 16 lĩnh vực công nghệ/ khía cạnh liên quan đến khởi nghiệp sáng tạo trong nước cũng như quốc tế.

Năm 2020, mặc dù chịu ảnh hưởng bởi đại dịch COVID-19, TECHFEST Vietnam 2020 đã tổ chức thành công với hơn 7.000 người tham dự tại hơn 40 hội thảo, hội nghị, trên 35.000 lượt tham dự trực tuyến, thu hút hơn 360 nhà đầu tư, quỹ đầu tư tham gia sự kiện. Tổng số tiền quan tâm đầu tư từ sự kiện đã đạt khoảng 14 triệu USD.

CÁC HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP TRUNG QUỐC 2021

Từng được mệnh danh là “công xưởng của thế giới”, Trung Quốc đã vươn lên trở thành siêu cường kinh tế trong những thập kỷ gần đây. Trên thực tế, quốc gia này dự kiến sẽ trở thành nền kinh tế lớn nhất thế giới vào năm 2027 tính theo GDP danh nghĩa. Bên cạnh quy mô tuyệt đối của mình, Trung Quốc đã chuyển đổi thành công nền kinh tế của mình từ sản xuất sang nuôi dưỡng một môi trường cho phép đổi mới công nghệ cao: Đây là ngôi nhà của hơn 150 Kỳ Lân, dẫn đầu thế giới trong AI, robot và thị giác máy tính, bên cạnh nhiều lĩnh vực khác.

Bối cảnh khởi nghiệp này không phải được xây dựng trong một sớm một chiều mà phải trải qua nhiều thập kỷ nỗ lực của chính phủ Trung Quốc, các doanh nghiệp nhà nước, các tập đoàn lớn, các trường đại học và nhiều bên liên quan khác. Ba trụ cột của Hệ sinh thái khởi nghiệp của Trung Quốc là:

- Sự chuyển đổi của Trung Quốc từ trung tâm sản

xuất sang trung tâm công nghệ phần lớn được thúc đẩy bởi các chính sách của chính phủ.

- Sự hợp tác giữa ngành công nghiệp và viện nghiên cứu hàn lâm ở Zhongguancun, Thung lũng Silicon của Trung Quốc, đã tạo ra một môi trường nuôi dưỡng cho các công ty khởi nghiệp.

- Thị trường nội địa rộng lớn của đất nước là môi trường mà cạnh tranh thúc đẩy thành công.

Dưới đây là một số trung tâm khởi nghiệp hàng đầu của Trung Quốc:

Hệ sinh thái khởi nghiệp Bắc Kinh

"Tài sản đổi mới lớn nhất của Bắc Kinh nằm ở nguồn tài nguyên giáo dục ưu việt. Trong số 200.000 sinh viên tốt nghiệp đại học hàng năm của Bắc Kinh, nhiều người bước vào khởi nghiệp bằng cách này hay cách khác, biến thành phố này trở thành vùng đất đổi mới sáng tạo hàng đầu như ngày nay",
Jordan Zhu - Quản lý cấp cao tại Innoway.

Hệ sinh thái khởi nghiệp Bắc Kinh 2021

- Xếp hạng toàn cầu: #4 (trong đó: tri thức: #1, hiệu suất: #1, tài năng và kinh nghiệm: #2)
- Tổng tài trợ giai đoạn sớm: 10,8 tỷ USD
- Giá trị hệ sinh thái: 445 tỷ USD
- Trung bình đầu tư vòng hạt giống: 1.455.000 USD
- Trung bình vòng đầu tư Series A: 4,3 triệu USD

Thung lũng Silicon có thể là nơi nổi tiếng nhất trong số các trung tâm khởi nghiệp, nhưng vào năm 2020, Bắc Kinh thực sự là hệ sinh thái có nhiều công ty kỳ lân nhất với 93 công ty khởi nghiệp địa phương có giá trị từ 1 tỷ USD trở lên, bao gồm cả hai Kỳ Lân được đánh giá cao nhất trên thế giới. Spin-off ANT Group (được định giá khoảng 200 tỷ USD vào tháng 4) và ByteDance công ty mẹ của TikTok (trị giá 140 tỷ USD). Mặc dù đại dịch coronavirus làm chao đảo nền kinh tế Trung Quốc, đặc biệt là vào đầu năm 2020, những gián đoạn liên quan đến đại dịch cũng mang lại cơ hội cho các công ty khởi nghiệp có trụ sở tại Bắc Kinh.

Với việc sinh viên hướng đến việc học từ xa, các công ty giáo dục trực tuyến của Trung Quốc đã tăng trưởng nhanh chóng. Yuanfudao, gã khổng lồ EdTech có trụ sở tại Bắc Kinh, đã huy động được 1 tỷ USD tài trợ. Xiaomawang, một công ty giáo dục mã hóa, đã huy động được 21,2 triệu USD. Các công ty khởi nghiệp khác của Trung Quốc đã có thể phát triển mạnh mẽ nhờ vào xu hướng thay đổi trong chi tiêu và thói quen của người tiêu dùng do đại dịch gây ra. Chẳng hạn như Calorie Technology của Bắc Kinh, công ty vận hành ứng dụng Keep Fitness, đã huy động được hơn 1 tỷ USD vào tháng 5 năm 2020 và tự hào có 200 triệu người dùng đã đăng ký.

Các lĩnh vực thế mạnh

AI, Dữ liệu lớn & Phân tích

Hệ sinh thái khởi nghiệp của Bắc Kinh được điều hành bởi AI, dữ liệu lớn và phân tích, thành phố này có 1.070 công ty AI, chiếm hơn một phần tư tổng số

của Trung Quốc. Trung tâm công nghệ Bắc Kinh Zhongguancun có 10 phòng thí nghiệm AI và 9.000 công ty công nghệ, bao gồm Baidu, Sina Corp và Lenovo. Công ty kiểm soát rủi ro kinh doanh dựa trên AI, Shumei Technology đã huy động được tổng cộng 208 triệu USD tài trợ qua 2 vòng, trong đó vòng cuối cùng là vòng Series D với 135 triệu USD vào tháng 4.

Công nghệ tài chính (Fintech)

Bắc Kinh là một cường quốc fintech toàn cầu, nơi có 13 công ty fintech đại chúng trị giá 16,35 tỷ USD và hơn 60 công ty khởi nghiệp fintech được tài trợ tốt, bao gồm JD Digits và chi nhánh fintech của Baidu Du Xiaoman Finance, cung cấp các khoản vay ngắn hạn và đầu tư khác dịch vụ.

Những đặc điểm hấp dẫn khởi nghiệp của Bắc Kinh

Hoạt động tài trợ

Bắc Kinh là nơi tập trung nhiều nhất các trụ sở ngân hàng thương mại ở Trung Quốc. Ngoài ra, các vườn ươm và các chương trình tăng tốc cũng rất phong phú, bao gồm cả các chương trình tư nhân và chính phủ. Công viên Khoa học Zhongguancun ở Bắc Kinh là nơi có nhiều công ty, bao gồm Vườn ươm Doanh nghiệp Quốc tế Huailongsen, Innovation Works, Công viên Khoa học Zhongguancun Shijingshan Bắc Kinh, Vườn ươm Doanh nghiệp Quốc tế Huailongsen và Bo Ao Liang Chuang. Các chương trình này cùng nhau phục vụ 3.000 công ty khởi nghiệp hàng năm, bao gồm cả các công ty trong nước và quốc tế.

Hệ sinh thái khởi nghiệp Thượng Hải

"*Thượng Hải có sự kết hợp rất ấn tượng giữa đổi mới doanh nghiệp toàn cầu, trung tâm làm việc chung và đầu tư giúp các công ty khởi nghiệp kết nối ước mơ với đổi mới, biến ý tưởng thành hiện thực*", **Howard Wang** - Giám đốc Vườn ươm, Trung tâm Đổi mới Caohejing Thượng Hải.

Là trung tâm tài chính toàn cầu và là một trong những cảng container nhộn nhịp nhất thế giới, Thượng Hải là cửa ngõ ra thế giới của Trung Quốc. Dân số 24 triệu của thành phố bao gồm một lượng lớn người tiêu dùng quốc tế và sành điệu, cũng như 250.000 người nước ngoài. Do đó, không có gì ngạc nhiên khi thành phố là nơi đặt trụ sở phổ biến cho các công ty nước ngoài.

Hệ sinh thái khởi nghiệp Thượng Hải đặc biệt mạnh trong các lĩnh vực fintech, game và thương mại điện tử. Thượng Hải là nơi đặt trụ sở của 42 công ty Kỳ Lân trị giá hơn 1 tỷ USD tính đến cuối năm ngoái. Bất chấp những thế mạnh lịch sử, hệ sinh thái Thượng Hải đã phải đối mặt với một cuộc khủng hoảng tài chính ảnh hưởng nặng nề bởi cuộc khủng hoảng coronavirus vào đầu năm 2020. Các công ty khởi nghiệp ở thành phố này chỉ huy động được 7,5 tỷ USD trong quý đầu tiên của năm 2020.

Tuy nhiên, nhờ thành công của Trung Quốc trong việc ngăn chặn sự bùng phát, kết hợp với nguồn vốn hỗ trợ từ ngân hàng trung ương để đưa nền kinh tế đi đúng hướng, đầu tư đã tăng trở lại 13,2 tỷ USD và 12,2 tỷ USD trong hai quý tiếp theo. Trong quý cuối cùng của năm 2020, Thượng Hải là nơi tổ chức ba trong số 10 vòng tài trợ lớn nhất châu Á, vòng Series B trị giá 735,85 triệu USD cho công ty ô tô điện Enovate motor, vòng Series E trị giá 315 triệu USD cho nền tảng thương mại điện tử Zhenkunhang và

310 tỷ USD cho công ty khởi nghiệp công nghệ sinh học giai đoạn đầu LianBio. Các công ty chăm sóc y tế trực tuyến và học tập từ xa trở nên đặc biệt sôi động nhờ tác động của COVID-19.

Hệ sinh thái khởi nghiệp Thượng Hải 2021

- Xếp hạng toàn cầu: #8 (trong đó Tri thức: #2, Hiệu suất: #3, Tài năng và kinh nghiệm: top 10)
- Tổng tài trợ giai đoạn sớm: 5,1 tỷ USD
- Giá trị hệ sinh thái: 157 tỷ USD
- Trung bình đầu tư vòng hạt giống: 1.440.000 USD
- Trung bình vòng đầu tư Series A: 4,7 triệu USD

Các lĩnh vực thế mạnh

Công nghệ giáo dục (Edtech)

Để đối phó với đại dịch, số lượng người học trực tuyến ở Trung Quốc đã tăng vọt vào năm ngoái, đạt 423 triệu người vào tháng 3 năm 2020, tăng 110,2% so với cuối năm 2018. Ngoài ra, ngành Edtech cũng bùng nổ, đạt 70,40 tỷ USD vào năm 2020, tức tăng 12,3% so với năm trước.

Bên cạnh đó, công ty giáo dục Zhangmen có trụ sở tại Thượng Hải đã huy động thành công được 400 triệu USD vào tháng 10 năm 2020, trong khi đó, Zhangmen - một công ty khác có trụ sở tại Thượng Hải trong phân ngành, cũng đã đạt được vị thế Kỳ Lân vào năm ngoái.

Trò chơi

Trung Quốc tự hào có thị trường nội địa khổng lồ với hơn 600 triệu game thủ, trong khi Thượng Hải gần đây đã khởi công Trung tâm thể thao điện tử sáng tạo và văn hóa quốc tế mới Thượng Hải, một trung tâm tổ chức sự kiện thể thao điện tử trị giá 898,2 triệu USD, 500.000 mét vuông, nơi các đội và công ty có thể đặt trụ sở và thi đấu.

Thành phố cũng đã đăng cai tổ chức giải vô địch thế giới 'Liên minh huyền thoại' vào năm ngoái, củng cố vị thế của thành phố này như một nhà lãnh đạo toàn cầu trong lĩnh vực thể thao điện tử. Nhà phát triển trò chơi có trụ sở tại Thượng Hải, Moonton đã được ByteDance mua lại với giá 4 tỷ USD vào tháng 3 năm 2021.

Những đặc điểm hấp dẫn khởi nghiệp của Thượng Hải

Tài trợ của Chính phủ

Hợp tác với các bên đầu tư thuộc sở hữu nhà nước như Shanghai International Trust, Shanghai International Group, Shanghai Zhangjiang Hi-Tech Development và Shanghai Guosheng Group, chính quyền Thượng Hải đang cung cấp một quỹ đặc biệt 4,6 tỷ USD để khuyến khích sự phát triển của các công ty khởi nghiệp trong lĩnh vực công nghệ thông tin, các lĩnh vực sản xuất tiên tiến, năng lượng mới và y sinh. Các công ty khởi nghiệp có thể nhận được sự hỗ trợ bổ sung của chính phủ dưới hình thức giảm tiền thuê nhà, trợ cấp khởi nghiệp và trợ cấp cho đổi mới sáng tạo phù hợp với việc triển khai các Dự án Đổi mới năm 2030 của Trung Quốc như 5G, thành phố thông minh và AI.

Hệ sinh thái khởi nghiệp Thâm Quyến

"Thâm Quyến được kỳ vọng sẽ vươn lên dẫn đầu, với nền kinh tế kỹ thuật số chiếm 31% GDP, so với mức trung bình cả nước là 10%. Sự chuyển đổi kỹ thuật số của Thâm Quyến có thể tạo ra âm hưởng cho các chính sách và chiến lược kinh tế rộng lớn hơn của Trung Quốc", Richard Tan - Người sáng lập InnoSpace, Trung Quốc.

Không nơi nào mang tính biểu tượng về sự chuyển đổi kinh tế của Trung Quốc bằng Thâm Quyến, nơi được quảng cáo rộng rãi là . Chính thức là một đặc khu kinh tế, Thâm Quyến là một khu thử nghiệm chính sách cấp thành phố: khu đầu tiên của loại hình này. Do đó, nó đã thu hút các nguồn lực của chính phủ, giúp GDP tăng trưởng trung bình 20,7% trong vòng 40 năm, vượt qua cả Hồng Kông và Singapore. Trung bình, Thâm Quyến có 8,5 doanh nghiệp công nghệ cao cấp nhà nước trên mỗi km vuông và 71 bằng sáng chế được phê duyệt hàng ngày. Vào năm 2020, nó tự hào có sự tập trung cao thứ ba trong số 500 công ty tư nhân có giá trị nhất của Trung Quốc, bao gồm Tencent, Huawei và Vanke với gần 300 doanh nghiệp Fortune 500 ở nước ngoài hoạt động. Theo kế hoạch 5 năm, Thâm Quyến có nhiệm vụ trở thành "động cơ cốt lõi" của Trung Quốc về cải cách và thúc đẩy tăng trưởng và đổi mới ở một khu vực bao gồm chín thành phố Quảng Đông, Ma Cao và Hồng Kông. Mục tiêu là xây dựng một thành phố kỹ thuật số toàn cầu sẽ giúp thúc đẩy sự chuyển đổi của Trung Quốc thành một nền kinh tế kỹ thuật số mạnh mẽ. Nền kinh tế kỹ thuật số của riêng Thâm Quyến chiếm 31% GDP của nó, so với mức trung bình của cả nước là 10%. Tại Thâm Quyến, quận

Hệ sinh thái khởi nghiệp Thâm Quyến 2021

- Xếp hạng toàn cầu: #19
- Tổng tài trợ giai đoạn sớm: 3,2 tỷ USD
- Giá trị hệ sinh thái: 71 tỷ USD
- Trung bình đầu tư vòng hạt giống: 1.260.000 USD
- Trung bình vòng đầu tư Series A: 3,9 triệu USD

Long Hoa đang dẫn đầu quá trình chuyển đổi. Trong số các kế hoạch và chính sách đầy hứa hẹn của nó: nền tảng hệ sinh thái, khuyến khích quan hệ đối tác giữa các công ty công nghệ của Longhua và các nhà sản xuất truyền thống để cải thiện năng suất sản xuất thông qua số hóa. Longhua cũng đang xây dựng tám cụm “ứng dụng” theo chủ đề, cùng nhau tạo nên tầm nhìn của nó cho tương lai là Thành phố kỹ thuật số.

Các lĩnh vực thế mạnh

Công nghệ tài chính (Fintech)

Thâm Quyến, là nơi đặt trụ sở của nhiều tổ chức tài chính quan trọng nhất của Trung Quốc, bao gồm cả Viện nghiên cứu tiền tệ kỹ thuật số và Fintech của Ngân hàng Trung ương. Thâm Quyến gần đây đã ban hành Kế hoạch hành động nhằm thiết lập thành phố này như một trung tâm tài chính bền vững và Fintech toàn cầu. Các cải cách thí điểm cho phép các doanh nghiệp trong nước đủ điều kiện được phát hành ở hải ngoại, cũng như các tổ chức tài chính nước ngoài đủ điều kiện thành lập các công ty chứng khoán và quản lý quỹ tại Thâm Quyến. Viện Fintech của Đại học Thâm Quyến WeBank cung cấp cả bằng đại học và sau đại học về các chuyên ngành Fintech. ArchForce Financial Technology đã huy động được 18,3 triệu USD Series B vào tháng 3 năm 2020.

AI, Dữ liệu lớn & Phân tích

Hiệp hội Công nghiệp AI Thâm Quyến tính toán ngành công nghiệp AI của Trung Quốc hiện trị giá 50,75 tỷ USD. Tính đến năm 2020, số lượng các công ty liên quan đến AI ở Quốc đạt 6.425. Vào tháng 6 năm 2020, Thâm Quyến đã công bố các quy định dự thảo nhằm thiết lập một khuôn khổ pháp lý rõ

ràng cho ngành này.

Chính quyền thành phố cũng thành lập một hội đồng đạo đức AI. Viện Nghiên cứu AI và Robot cho Xã hội Thâm Quyến được tài trợ bởi 7 cơ quan nghiên cứu về robot và AI hàng đầu thế giới. Thâm Quyến là nơi tổ chức Triển lãm Trí tuệ Nhân tạo Quốc tế. Nhà sản xuất chip AI Intellifusion đã huy động được gần 141 triệu USD tài trợ vào tháng 4 năm 2020. SmartMore Technology huy động được 31 triệu USD Series B vào tháng 6 năm 2021, sau Series A 100 triệu USD vào tháng 10 năm 2020.

Những đặc điểm hấp dẫn khởi nghiệp của Thâm Quyến

Nền kinh tế địa phương năng động

Chính quyền Thâm Quyến đang đặt mục tiêu tăng gấp đôi GDP của thành phố và GDP bình quân đầu người trong 15 năm, với mục tiêu GDP đạt 618 tỷ USD vào năm 2025. Các kế hoạch đầy tham vọng kêu gọi Thâm Quyến trở thành thành phố thông minh chuẩn mực và thành phố kiểu mẫu của Trung Quốc kỹ thuật số. Thành phố là trung tâm sản xuất tiên tiến, công nghệ sạch và kinh tế biển với kế hoạch hình thành thêm 3 cụm công nghiệp trong các lĩnh vực kỹ thuật số cụ thể.

Chi phí bắt động sản thấp

Chi phí thành lập và duy trì một công ty ở Thâm Quyến vẫn tương đối thấp. Vào cuối năm 2020, chi phí cho thuê văn phòng là 32 USD mỗi mét vuông. Văn phòng cho thuê tại thành phố có tỷ lệ trống tổng thể là 18,4%.

Chế độ thuế hấp dẫn

Với thuế suất doanh nghiệp chỉ 15%, Thâm Quyến đưa ra một chế độ thuế hấp dẫn cho các công ty có trụ sở tại đây. Việc miễn thuế cũng được cung cấp cho các công ty tham gia vào một số lĩnh vực được ưu tiên nhất định, chẳng hạn như công nghệ thông tin và gia công quy trình kiến trúc./.

N.M.Q. (theo *The Global Startup Ecosystem Report 2021*)

KINH NGHIỆM BIẾN NGHIÊN CỨU KHOA HỌC THÀNH SPIN-OFF CỦA Y COMBINATOR - VƯỜN ƯƠM STARTUP NỔI TIẾNG NHẤT NƯỚC MỸ

Y Combinator (YC) là nơi khởi đầu của khoảng 1000 startup tại Mỹ, trong đó có những cái tên nổi danh như Dropbox, Airbnb. Với spin-off trường đại học, YC đã tài trợ cho hơn 75 spin-off. Nhóm nghiên cứu của YC đã tiến hành một cuộc điều tra có tên là Bio Tour tại các trường đại học. Họ đã tới các trường đại học nghiên cứu và nói chuyện với hàng trăm sinh viên và giáo sư trong ngành khoa học đời sống về việc thương mại hóa nghiên cứu của họ. Từ cuộc điều tra, họ đã đưa ra lời khuyên dành cho những người đang và đã nghiên cứu khoa học tại một trường đại học và đang cân nhắc thành lập công ty để thương mại hóa kết quả nghiên cứu.

Quyết định xem ai nên spin-off

Trong một tình huống spin-off điển hình có một tập hợp các học giả thực hiện nghiên cứu, bao gồm cả sinh viên, nghiên cứu sinh và giảng viên. Điều đầu tiên cần quyết định là ai sẽ làm việc tại spin-off còn ai sẽ ở lại trường đại học.

Rất nhiều nhà sáng lập khoa học có quan niệm

sai lầm về cách cấu trúc đội ngũ sáng lập viên của họ. Đây là những sai lầm phổ biến nhất.

Quan niệm sai lầm 1: Vừa có thể thành lập công ty vừa tiếp tục sự nghiệp nghiên cứu của mình

Đây là một sự thật thường khiến những người sáng lập khó chịu: công ty của bạn sẽ có rất ít cơ hội thành công trừ khi ai đó từng làm ở nghiên cứu gốc

ban đầu sẵn sàng rời bỏ vai trò ở trường đại học của họ để ra thành lập công ty.

Nếu bạn là một sinh viên sắp tốt nghiệp, bạn có thể chỉ cần đợi đến khi tốt nghiệp; đó là thời điểm hoàn hảo để thành lập công ty. Còn nếu không, đến một lúc nào đó bạn sẽ phải đưa ra quyết định mang tính chủ đích rời đi để có thể điều hành công ty.

Quan niệm sai lầm 2: Nên tìm một CEO để điều hành công ty

Có quá nhiều nhà khoa học cho rằng họ nên ở lại trường và tìm một giám đốc điều hành (CEO) để thành lập công ty từ phát minh của họ. Đây hầu như luôn luôn là một ý tưởng tồi. Rất khó để tìm được một giám đốc điều hành giỏi để vận hành một công ty ở giai đoạn đầu này. Những CEO giỏi rất hiếm và họ thường có các cơ hội tốt hơn so với việc điều hành một công ty spin-off mới ở giai đoạn ý tưởng và không có kinh phí. Kết quả là, hầu hết các nhà khoa học thử hướng này đều không bao giờ tìm được CEO giỏi hoặc chỉ chọn được những người tầm tầm. Điều này thậm chí còn tồi hơn so với việc để trường đại học giúp tìm một giám đốc điều hành cho bạn.

Ngay cả khi bạn có thể mời bất kỳ người nào điều hành công ty cho mình, thì đó vẫn không phải là một ý tưởng hay. Giám đốc điều hành tốt nhất cho giai đoạn này là một trong những người đã thực hiện nghiên cứu gốc ban đầu. Những người đã thực hiện nghiên cứu ban đầu sẽ tâm huyết với thành công của spin-off hơn bất kỳ người bên ngoài nào. Họ cũng có thừa năng lực để xây dựng một công ty từ nghiên cứu ban đầu đó bởi vì kiến thức chuyên môn của họ có giá trị hơn nhiều so với bất kỳ kỹ năng kinh doanh thông thường nào mà một CEO bên ngoài sẽ mang lại.

Một quan niệm sai lầm nữa là cho rằng nghiên cứu đã xong và tất cả những gì còn lại là thương mại hóa nó. Nếu điều này là đúng, có lẽ lựa chọn một CEO ngoài sẽ có lý. Tuy nhiên, spin-off hiếm khi diễn ra theo cách đó. Thông thường, thứ mà thị trường

muốn không hoàn toàn là thứ mà bạn đã phát minh ra, cho nên cần phải nghiên cứu thêm. Các nhà phát minh ban đầu có thể lấy thông tin phản hồi này và thực hiện các điều chỉnh; cho nên một CEO ngoài sẽ dễ bị tắc ở điểm này.

Quan niệm sai lầm 3: Cần một người có kinh nghiệm kinh doanh trong nhóm sáng lập

Nhiều nhà khoa học cho rằng để khởi nghiệp, bạn cần một người có sẵn kinh nghiệm kinh doanh và tài chính. Trong vài năm đầu tiên, thường có rất ít “công việc kinh doanh” phải được thực hiện, và bất kỳ kỹ năng kinh doanh nào bạn cần, bạn sẽ trau dồi được trong quá trình thành lập spin-off. Hầu hết các nhà khoa học được Y Combinator tài trợ đều không có kinh nghiệm kinh doanh trước đó.

Những người làm việc trong lĩnh vực kinh doanh hay quan trọng hóa vấn đề, như thể kinh doanh giống như vật lý lượng tử, một lĩnh vực cần được nghiên cứu trong nhiều năm để thành thạo. Thực tế là không có mối tương quan nào hết.

Quan niệm sai lầm 4: Nên huy động vốn, sau đó rời trường đại học

Thông thường, nhiều người không chắc chắn về việc họ có muốn mạo hiểm rời bỏ một vị trí nghiên cứu ổn định để theo đuổi khởi nghiệp hay không. Vì vậy, họ đem ý tưởng của mình và quảng cáo cho một số công ty đầu tư mạo hiểm (VC) địa phương. Họ cho rằng nếu đó là một ý tưởng hay, các công ty VC sẽ tài trợ cho họ, xác thực ý tưởng và giúp họ chuyển đổi suôn sẻ từ công việc ở trường đại học và trở thành một công ty được tài trợ tốt.

Mặc dù các công ty VC đôi khi sẽ tài trợ cho các spin-off theo cách này, nhưng thực ra cách này không phổ biến. Thật không may, có quá nhiều nhà sáng lập bị VC từ chối cho rằng ý tưởng của họ kém và vì thế từ bỏ ý tưởng. Trên thực tế, vấn đề là tại thời điểm này còn quá sớm để huy động tiền từ các VC.

Thông thường, những người sáng lập cần phải

Osh's Affordable Pharmaceuticals - một trong những startup đáng chú ý trong Y Combinator

làm việc toàn thời gian cho spin-off của họ trong hơn 1 năm trước khi nó có thể huy động được hàng triệu đô la từ các VC. Trong thời gian đó, họ tự duy trì bằng cách tự tài trợ từ những khoản tiết kiệm của mình, nhận tài trợ nghiên cứu của chính phủ, huy động những khoản tiền nhỏ từ bạn bè và gia đình hoặc thực hiện vòng gọi vốn nhỏ "tiền hạt giống" từ các nhà đầu tư thiên thần, các công ty gia tốc hoặc các quỹ hạt giống.

Những nhà sáng lập không bỏ việc trước khi huy động vốn thường gặp khó khăn từ việc mắc kẹt trong việc chờ đợi một nhà đầu tư đặt cược vào họ trước khi họ nghỉ việc. Nhưng các nhà đầu tư thì lại chờ những người sáng lập đủ tâm huyết với spin-off của họ để có thể dừng cảm nghĩ việc.

Hướng giải quyết

Tình huống lý tưởng là hai hoặc nhiều người từ phòng thí nghiệm cùng nhau rời bỏ công việc ở trường để thành lập spin-off với tư cách là người đồng sáng lập. Một nhà sáng lập làm việc toàn thời gian cũng ổn. Một trong những người rời đi để thành lập công ty nên là giám đốc điều hành.

Trong nhiều trường hợp, những người khác tham gia vào nghiên cứu muốn ở lại trường đại học nhưng vẫn đóng góp theo một cách nào đó. Trường hợp này cũng tốt. Những người đó thường được gọi là “nhà đồng sáng lập học thuật” hoặc “nhà đồng sáng lập khoa học” và họ vẫn có thể rất hữu ích. Nhưng những nhà sáng lập toàn thời gian là quan trọng nhất.

Quyết định thời điểm spin-off và chia tách vốn cổ phần sở hữu

Trong giai đoạn đầu phát triển một công nghệ mới, bạn sẽ tiến bộ nhanh hơn nếu còn ở trường đại học, tận dụng các nguồn lực của trường. Đó là nơi lý tưởng để thực hiện các thử nghiệm ban đầu nhằm chứng minh rằng ý tưởng của bạn có thể phát triển thương mại. Bạn thậm chí có thể thực hiện một số thử nghiệm về nhu cầu thị trường đối với một sản phẩm mới. Tuy nhiên, tại một số thời điểm, điều này sẽ thay đổi và việc ở lại trường sẽ bắt đầu khiến bạn chậm lại, bởi vì các trường đại học không phải là nơi dễ thương mại hóa công nghệ.

Có thể bạn rời đi quá sớm và có thể bạn chần

chờ quá lâu mới rời đi. Tuy nhiên, không nghi ngờ gì nữa, sai lầm phổ biến vẫn là chân chờ quá lâu mới rời đi.

Hầu hết những nhà sáng lập đều chân chờ quá lâu vì rời khỏi trường “rất đáng sợ”. Học viện là một môi trường an toàn. Không ai gây áp lực buộc bạn phải rời đi và việc rời đi dường như đầy rủi ro, nên điều tự nhiên cần làm là tiếp tục trì hoãn. Bạn sẽ muốn lấy lý do làm cho công nghệ trở nên hoàn hảo trước khi ra mắt và cần có “một thử nghiệm nữa” để biện hộ cho việc trì hoãn. Nếu bạn không dừng chu kỳ này, bạn sẽ không bao giờ thoát ra.

Thông thường, sau khi rời đi, họ mới nhận ra rằng rất nhiều việc đã làm trong năm qua bị lãng phí, bởi vì một số giả định của họ về những gì thị trường mong muốn là sai. Họ cũng nhận ra rằng giờ họ phát triển nhanh hơn nhiều khi làm toàn thời gian ở spin-off và họ đã có thể tiết kiệm hàng tháng trời nếu ra làm ở spin-off một năm trước đó.

Chia tách vốn cổ phần sở hữu

Sau khi đã quyết định ai sẽ là người dành toàn thời gian cho spin-off và vai trò của mọi người trong công ty, bạn sẽ muốn chia nhỏ cổ phần sở hữu. Nhưng những người sáng lập thường không có một khung hợp lý để đưa ra quyết định đó. Đây là khung YC đề xuất, nó chỉ gồm có hai quy tắc.

1) Những người sáng lập làm việc toàn thời gian spin-off phải nhận được số cổ phần sở hữu bằng hoặc gần bằng nhau.

2) Những người sáng lập rời bỏ công việc của mình để làm việc toàn thời gian cho spin-off sẽ nhận được nhiều cổ phần sở hữu hơn so với những người sáng lập sẽ ở lại trường đại học. Các nhà đồng sáng lập học thuật thường không nên sở hữu nhiều hơn 10% trừ khi họ tiếp tục tham gia.

Quan niệm sai lầm nhất mà các nhóm sáng lập khoa học thường mắc phải là họ cho rằng mục đích của việc phân bổ cổ phần sở hữu là để khen thưởng cho những đóng góp trong quá khứ, trong khi thực tế

chủ yếu là để dự đoán những đóng góp trong tương lai.

Đây là một sự thật phũ phàng về việc khởi nghiệp một công ty. Nếu bạn định xây dựng một spin-off thành công, thì bạn có thể sẽ phải làm việc với nó trong 7-10 năm sau quá trình hình thành spin-off. Đó là một thời gian dài!

Nếu bạn mới chỉ spin-out (thành lập spin-off và tách khỏi trường đại học), bạn có thể cảm thấy như mình đã hoàn thành được nửa chặng đường, nhưng thực ra bạn đang ở chặng hai của cuộc đua marathon. Những người sáng lập học thuật có thể là công cụ trong chặng đầu tiên, nhưng chính những người sáng lập toàn thời gian mới là người đưa bạn tới đích. Sự phân chia cổ phần sở hữu giữa những người sáng lập phải phản ánh những đóng góp kỳ vọng trong toàn bộ cuộc chạy đường dài này.

Hệ quả của việc này là số cổ phần của bạn trong spin-off sẽ không nhất thiết có bất kỳ mối liên hệ nào với thâm niên của bạn trong nhóm học giả ban đầu. Thường xảy ra trường hợp những người rời khỏi trường là người trẻ tuổi, trong khi những người lớn tuổi/giảng viên cấp cao vẫn ở lại. Trong trường hợp đó, những người sáng lập rời đi sẽ nhận được nhiều cổ phần hơn so với sếp cũ của họ. Đây có thể là một chuyện khó xử, nhưng hoàn toàn hợp lý.

Đàm phán với các văn phòng chuyển giao công nghệ

Nếu bạn định thương mại hóa nghiên cứu được bắt đầu từ một trường đại học, bạn có thể sẽ cần phải thương lượng về quyền sở hữu trí tuệ. Văn phòng chuyển giao công nghệ thường là người đại diện cho trường.

Trước đây, các văn phòng chuyển giao công nghệ thường mang tiếng xấu. Họ nổi tiếng là chậm chạp và quan liêu, cũng như ép buộc các điều khoản khó khăn đối với các công ty khởi nghiệp non trẻ. Nhiều lần, những điều khoản mà họ khăng khăng áp dụng đã bóp nghẹt chính những công ty mà họ đang

cố gắng tạo ra. Rất ít sự minh bạch trong ngành nên rất khó cho những người sáng lập biết điều khoản nào là công bằng.

May mắn thay, mọi thứ đã trở nên tốt hơn. Hiện tại, có nhiều thông tin hơn cho những người sáng lập. Các nhóm chuyển giao công nghệ tại các trường đại học ở các trung tâm khởi nghiệp lớn như Harvard, MIT và Stanford hiện đưa ra các điều khoản hợp lý cho các công ty khởi nghiệp/spin-off. Một số trường đại học hiện đang sử dụng "thỏa thuận cấp phép nhanh", hoặc thỏa thuận đặt trước yêu cầu ít hoặc không cần đàm phán.

Thường có bốn điều khoản chính trong các thỏa thuận này:

1) Cổ phần sở hữu. Thông thường trường đại học sẽ nhận được cổ phần sở hữu trong spin-off. Điều này là đúng miễn là nó không quá nhiều: thường là 3-5%, trên 10% sẽ gây ra rắc rối.

2) Tiền tác quyền. Điều này có nghĩa là bạn phải trả một tỷ lệ doanh thu hoặc lợi nhuận cho trường đại học. Nếu mức này quá cao, nó có thể ảnh hưởng đến khả năng huy động vốn và hoạt động của công ty. Lý tưởng nhất là làm cho con số này bằng không. Nếu không thể, hãy cố gắng giữ nó <5% và chấm dứt sau một số năm nhất định và/hoặc bằng một mức thanh toán trọn gói nhất định.

3) Các khoản thanh toán quan trọng. Ví dụ, "Bạn phải trả cho trường 250 nghìn USD khi công ty huy động được 10 triệu USD đầu tiên" hoặc "Bạn phải trả cho trường 500 nghìn USD khi bạn đạt tới thử nghiệm lâm sàng Giai đoạn II". Bởi vì nguồn vốn rất khan hiếm trong những ngày đầu khởi nghiệp, bạn muốn giữ những khoản này càng thấp càng tốt. Bạn sẽ không bao giờ muốn phải chi nhiều hơn một vài phần trăm số tiền bạn huy động được.

4) Tính độc quyền. Nếu một giấy phép không phải là độc quyền, về mặt lý thuyết, trường đại học có thể cấp phép cùng một IP cho một công ty lớn để cạnh tranh với bạn. Đây có vẻ như là một vấn đề lớn,

nhưng thường không phải vậy. Đối với nhiều phát minh, trên thực tế, các công ty khác sẽ không biết cách sử dụng IP và sẽ không coi trọng nó cho đến khi bạn mất nhiều năm để phát triển nó. Có thể là tối ưu khi có giấy phép không độc quyền ban đầu với khả năng làm cho giấy phép đó trở thành độc quyền sau đó, hoặc quyền của điều khoản từ chối đầu tiên.

Hậu spin-off

Bạn có thể tiếp tục cộng tác với phòng thí nghiệm của mình. Họ có thể tạo ra công trình mới mà bạn muốn được cấp phép. Trong một số trường hợp bạn muốn tiếp tục thực hiện công việc thử nghiệm bằng cách sử dụng các phòng thí nghiệm của trường đại học. Ngoài ra, có thể tiết kiệm rất nhiều tiền bằng cách sử dụng các nguồn tài nguyên của trường đại học thay vì mua các tài nguyên tương đương về mặt thương mại. Điều này là hoàn toàn hợp lý, miễn là nó không làm chậm tiến độ cũng như không tạo ra các vấn đề về IP.

Ngoài ra, những người sáng lập từ giới học thuật cũng phải có một sự điều chỉnh về tư tưởng. Trong lĩnh vực học thuật, bạn được thưởng cho những khám phá mới và cho bài báo công bố. Trong các công ty khởi nghiệp, không có phần thưởng nào cho những khám phá mới và hầu như cũng chẳng có phần thưởng nào cho các bài công bố. Ở các công ty khởi nghiệp, điều duy nhất mà bạn được ban thưởng là đạt được tiến bộ hữu hình đối với một sản phẩm có giá trị thương mại.

Một điều chỉnh lớn khác là tốc độ. Trong khởi nghiệp, bạn đang chạy đua với thời gian. Nếu bạn không đạt được các mốc quan trọng trước khi nguồn vốn hiện tại của bạn cạn kiệt, thì spin-off của bạn sẽ hết tiền và chết. Do đó, những người sáng lập rời bỏ trường đại học để tham gia chương trình YC thường cho biết họ đã làm được nhiều việc hơn trong đợt đào tạo ba tháng ở YC so với thời gian họ ở tại trường đại học.

Phuong Anh (Tổng hợp)